

Cách đây hơn 20 thế kỷ, Marcus Tullius Cicero (106-43 trước CN), một nhà hùng biện kiêm chính khách của La Mã, có nói một câu đáng lưu ý: “Lịch sử là thầy dạy của cuộc đời.” (Historia magistra vitae).

Câu nói này là một nhắc nhở thấm thía xuyên cho nhân loại nhắc nhở là đời với những ai dấn thân phụng vụ lý tưởng đời mình trong một đoàn thể chính trị quốc gia. Câu nói có một giá trị tổng quát và trường cửu có thể áp dụng cho nhiều người, nhiều thế hệ, trong mọi nơi và mọi bối cảnh thời đại nào. Đời với những ai hằng suy nghĩ đến sự sống còn của một dân tộc, một đất nước thì lịch sử cung cấp nhiều bài học về lẽ hằng vong, suy thịnh để rút ra từ đó để hướng dẫn hành xử khôn ngoan để a đời sống thăng trầm, từ vinh quang hay cũng dấn vào con đường bại hoại, thê lương và hủy diệt.

Trong những năm gần đây, khi nhà cầm quyền Cộng Sản tại Việt Nam đã có nhiều hành động đi ngược lại với quy định của hiến pháp để một số người đi đại diện trên bàn đàm phán vào tay của Trung Quốc, cho TQ tiếp tục khai thác bô-xít ở Tây Nguyên, cho thuê đất trồng rừng các tỉnh Miền Bắc, nhằm một lần nữa trục lợi những hành vi sách nhiễu, đàn áp người dân Việt Nam ở Miền Đông, một người trong số những người họ ngoại đã lên tiếng phản đối bộ quy định CS và báo động về sự sống còn của dân tộc trước hiểm họa Bắc Phụng. Việt Nam còn có thể sống vong vong không? Những người vốn ưu thế mà nay thế sự nên câu hỏi như vậy, và nếu câu trả lời là có thì nhân tố nào khiến cho đất nước VN sống vong vong qua trường kỳ lịch sử? Rồi nữa, trước các thách thức của bão táp lịch sử như hiện nay, khả năng của một chế độ chính trị như chế độ Dân Tộc Sinh Tồn liệu còn có được những đáp ứng thích đáng cho tình thế mới của đất nước hay không?

1- Đi tìm nhân tố căn bản trong các cuộc vận hành của lịch sử đất nước.

Trong cuốn hồi ký Sống Còn Với Dân Tộc, tác giả Hà Thúc Ký đã khẳng định: “Con đường chông gai chúng ta đã đi từ mấy chục năm qua, kể từ truy nguyên cách mạng của cộng đồng Trồng Trọt Trồng Trọt Anh, là con đường chính nghĩa.”[1] - Con đường chính nghĩa này tất nhiên phải được xây dựng bằng một hệ thống mang đậm tính dân tộc chế độ mình qua từng trang lịch sử của dân tộc Việt Nam mà cộng đồng Trồng Trọt đã cô đọng hóa tuy với những trang bút tích ngắn ngủi nhưng súc tích của chế độ Dân Tộc Sinh Tồn.

Cũng chính lúc này đây, khi mà sinh mᄁnh cᄁa mᄁt dân tᄁc đang ᄁ trong tình trᄁng “sᄁi tóc treo nghìn cân”, chúng ta mᄁi thᄁy đᄁc căn bᄁn vᄁn hành cᄁa lᄁch sᄁ dân tᄁc và viᄁn kiᄁn khᄁ thi cᄁa mᄁt chᄁ nghĩa chính trᄁ do Đᄁng Trᄁng Trᄁng Tᄁ Anh đᄁ ra mà bᄁt cᄁ anh chᄁ em đᄁng viên Đᄁi Viᄁt dù thuᄁc hᄁ phái nào cũng nghe đᄁc tiᄁng vᄁng tᄁ trong tâm thᄁc, hᄁnh điᄁn vᄁi con đᄁng đã đi nhᄁng cũng trᄁn trᄁ lo toan trᄁng nhᄁng tình huᄁng phᄁc tᄁp hiᄁn tᄁi tᄁ nhᄁn thᄁc tᄁ tᄁng đᄁn phᄁng pháp đᄁu tranh cᄁa mᄁt Viᄁt Nam đang bᄁng bᄁnh trôi nᄁi giᄁa các thᄁ chiᄁn lᄁc cᄁa hai đᄁi cᄁng Hoa Kᄁ và Trung Cᄁng.

Đᄁc lᄁi lᄁch sᄁ cᄁa bᄁt cᄁ mᄁt quᄁc gia nào, ai cũng thᄁy rᄁng thành phᄁn nhân dân là yᄁu tᄁ then chᄁt trong viᄁc hình thành và vᄁn hành lᄁch sᄁ mᄁt đᄁt nᄁc. Sᄁ quan trᄁng cᄁa mᄁi tᄁng lᄁp nhân dân đᄁ sᄁc vᄁi cᄁ máy thᄁi gian phᄁn ánh rᄁ nét trong câu nói mang tính Viᄁt Nam “quan nhᄁt thᄁi, dân vᄁn đᄁi”. Viᄁt Nam là mᄁt quᄁc gia theo nᄁn văn minh nông nghiᄁp tᄁ gᄁn hai nghìn năm nay cho nên lᄁc lᄁng nhân dân chuyên vᄁ các nghᄁ lao đᄁng xᄁa nay vᄁn là thành phᄁn cᄁt cán cᄁa đᄁt nᄁc. Vᄁ chᄁng bᄁi vì nghᄁ nông là mᄁt nghᄁ chính ᄁ nᄁc ta nên chính sách quân sᄁ cᄁa các triᄁu đᄁi trᄁc đây đᄁu theo kᄁ hoᄁch “ngᄁ binh ᄁ nông” trong thᄁi bình, hoᄁc chính sách “đᄁn điᄁn” tᄁc kᄁ hoᄁch bán vũ trang trong thᄁi mᄁ nᄁc cũng đᄁu nói lên tᄁm quan trᄁng cᄁa vai trò ngᄁi i dân trong các chính sách cᄁu quᄁc và kiᄁn quᄁc.

Các quᄁc gia Tây phᄁng cũng nhᄁ Đông phᄁng đᄁu đᄁ cao ý kiᄁn cᄁa ngᄁi i dân và coi đó là ý cᄁa Thᄁng Đᄁ bᄁi vᄁy cho nên mᄁi có câu “Ý dân là ý Trᄁi” (Vox populi, vox Dei).

Đᄁi thᄁi nhà Lý, trong bài Chiᄁu đᄁi đô vào tháng 7 năm Canh Tuᄁt (1010), Lý Thái Tᄁ (974-1028) có viᄁt rᄁng: “Ngày xᄁa, nhà Thᄁng đᄁn đᄁi Bàn Canh năm lᄁn đᄁi đô, nhà Chu đᄁn Thành vᄁng ba lᄁn đᄁi đô, há phᄁi các vua thᄁi Tam đᄁi i y theo ý riêng tᄁ đᄁi đô xᄁng bᄁy dᄁu. Làm nhᄁ thᄁ cᄁt đᄁ mᄁu nghiᄁp lᄁn, chᄁn ᄁ chᄁ giᄁa, làm kᄁ cho con cháu muôn vᄁn đᄁi, trên kính mᄁnh trᄁi, đᄁi i theo ý dân, nᄁu có chᄁ tiᄁn thì đᄁi đᄁi, cho nên vᄁn nᄁc lâu dài, phong tᄁc giàu thᄁ nh...” [2]

Lý Thánh Tông (1023-1072) là mᄁt ông vua nhân tᄁ có tiᄁng trong lᄁch sᄁ Viᄁt Nam. Sách Đᄁi Viᄁt Sᄁ Ký Toàn Thᄁ có chép: “Mùa đông, tháng 10 [1055] đᄁi hàn, vua bᄁo các quan tᄁ hᄁu rᄁng: “Trᄁm ᄁ trong cung, sᄁi than xᄁng thú, mᄁc áo lông chᄁn còn rét thᄁ này, nghĩ đᄁn ngᄁi i tù bᄁ giam trong ngᄁc, khᄁ sᄁ vᄁ gᄁng cùm, chᄁa rᄁ gian ngay, ăn không no bᄁng, mᄁc không kín thân, khᄁn khᄁ vì gió rét, hoᄁc có kᄁ chᄁt không đáng tᄁi, trᄁm rᄁt thᄁng xót. Vᄁy lᄁnh cho Hᄁu ty phát chᄁn chiᄁu, và cᄁp cᄁm ᄁn ngày hai bᄁa.” [3] - Viᄁc làm này đã khiᄁn cho sᄁ thᄁn Ngô Sĩ Liên đánh giá rᄁng: “Xót thᄁng vì hình ngᄁc, nhân tᄁ vᄁi nhân dân là viᄁc đᄁu tiên cᄁa vᄁng chính.” [4]

Trong giai đᄁoᄁn nhà Trᄁn, khi vua Trᄁn Thái Tông (1218-1277) lên núi, đᄁnh bᄁngai vàng đi tu, dân chúng và triᄁu đᄁnh muᄁn vua trᄁ lᄁi, Trúc Lâm Quᄁc Sᄁ đã nói vᄁi vua rᄁng: “Đᄁ làm vua thì không còn có thᄁ theo ý thích riêng mình đᄁc nᄁa. Phᄁi lᄁy ý muᄁn cᄁa dân làm ý muᄁn cᄁa mình, phᄁi lᄁy lòng dân làm lòng cᄁa mình. Nay dân đã muᄁn vua vᄁ thì vua không vᄁ làm sao đᄁc.” [5]

Trong cuᄁc kháng chiᄁn chᄁng Nguyên Mᄁng lᄁn thᄁ hai, sau hᄁi nghᄁ Bình Than, Hᄁng Đᄁo Vᄁng Trᄁn Quᄁc Tuᄁn công bᄁ bài Hᄁch tᄁ tᄁng đᄁ khᄁch đᄁng tinh thᄁn yêu nᄁc cᄁa tᄁng

sĩ. Qua tác ph m Cu c kháng chi n ch ng xâm l c Nguyên Mông th k XIII, các tác gi Hà Văn Tấn & Ph m Th Tâm vi t: “Nh ng tinh th n quy t tâm ch ng gi c n u ch h n ch trong nh ng ng i lãnh đ o, trong v ng h u bách quan, trong t ng lĩnh và chi n sĩ thì hoàn toàn ch a đ . Mu n chi n th ng đ c quân kh ng l và thi n chi n c a Thoát Hoan và A-ric Kha-y-a, c n có s tham gia ch ng gi c c a toàn th nhân dân. V ng tri u Tr n đã nh n th c đ c vai trò c a nhân dân qua cu c kháng chi n l n th nh t năm 1258. Cho đ n nay, tr c m t cu c chi n tranh m i, v ng tri u Tr n đã tìm đ n s ng h c a nhân dân. Vào tháng ch p năm Giáp Thân niên hi u Thi u B o th 6 (1285), Th ng hoàng Thánh Tông đã tri u t p ph lão trong n c v kinh đô Thăng Long, đ t ti c th m đ n Diên H ng, h i k đánh gi c. Tr l i cho câu h i c a vua Tr n là nên đánh hay không, các ph lão đã đ ng thanh hô “Đánh”, “v n ng i cùng nói nh t m t mi ng”. [6]

H ng Đ o V ng làm quan đ n đ i vua Anh-Tông thì xin v trí sĩ V n Ki p. Khi ngài s p m t, vua Anh-Tông có ng giá đ n thăm, nh n th y ngài b nh n ng, m i h i r ng: “Th ng-ph m t mai khu t núi, ph ng có quân b c l i sang thì làm th nào?” - H ng Đ o V ng tr l i: “Ta nên kén dùng t ng gi i, li u xem quy n bi n, ví nh đánh c , ph i tùy c mà ng bi n, dùng binh ph i đ ng lòng nh cha con m t nhà, thì m i có th đánh đ c. Cách y c t ph i t lúc bình thì khoan s c cho dân, đ làm k sâu r b n g c, đó là cái thu t gi n c hay h n c.” [7]

Theo quan đi m Nho Giáo vi c c p ngôi vua hay làm vi c oán đ o t ngai vàng là m t tr ng t i. Trong th i Nhu n H , H Quý Ly sau khi c p ngôi nhà Tr n ba năm đã mu n nh ng ngôi l i cho con th là Hán Th ng. Hán Th ng và em là Nguyên Tr ng có m là Huy Ninh công chúa, là con gái Tr n Minh Tông. Tr c kia Quý Ly v n có ý mu n l p Hán Th ng n i ngôi nh ng ch a qu quy t, bèn ng ý vào cái nghiên đá, ra m t câu đ i cho Nguyên Tr ng đ i l i, đ dò xét khí khái Nguyên Tr ng: “Th nh t quy n k th ch, h u th i vi vân, vi vũ, dĩ nhu n sinh dân.” (Viên đá nh b ng n m tay, có lúc làm mây, làm m a, đ th m nhu n cho nhân dân). Nguyên Tr ng đ i l i: “Giá tam th n ti u tủng, tha nh t tác đ ng, tác l ng, dĩ phù xã t c” (Cây thông nh ch ng ba t c, sau này làm c t, làm xà, đ phù trì xã t c). Ý Hán Th ng nói tài mình ch đáng giúp n c, không đáng làm vua. Quý Ly bèn l p Hán Th ng n i ngôi. Câu đ i c a Quý Ly có m y ch “dĩ nhu n sinh dân” cũng nói lên đ c t m lòng c a ông đ i v i con dân trong n c nh ng ti c thay tri u đ i c a ông quá ng n tr c n xâm lăng c a B c ph ng. [8]

Tháng 9 năm t D u (1405), Hán Th ng h i h p các quan văn võ trong kinh thành và ngoài các l bàn v k ho ch nên đánh hay nên hòa. Lúc y có ng i khuyên nên đánh, nói: “Không nên đ quân Minh kéo vào n c s làm m i lo sau này.” - Nguy n Quân, tr n ph B c Giang, cho r ng hãy nên t m hòa, chi u theo ý mu n bên đ ch, đ hoãn binh thì h n. T T ng qu c là Tr ng nói: “Tôi không s đánh, ch s lòng dân có theo hay không theo mà thôi”. Quý Ly đem cái h p b ng vàng ban cho Tr ng. [9]

Tháng giêng năm t T (1425), khi Bình Đ nh V ng Lê L i đem binh v đánh thành Ngh An, đi đ n làng Đa-lôi huy n Th -du (bây gi là huy n Thanh ch ng) dân chúng đ a trâu đ a r u ra đón r c, già tr đ u nói r ng: “Không ng ngày nay l i th y uy nghi n c cũ.” - V ng bèn xu ng l nh r ng: “Dân ta lâu nay đã ph i kh s v chính tr b o ng c c a ng i Tàu, quân ta đi đ n đâu c m không đ c xâm ph m đ n chút gì c a ai. Nh ng g o thóc trâu bò mà không ph i là c a ng i nhà Minh thì không đ c l y.” [10]

Trong bài Bình Ngô Đ i Cáo, Nguy n Tr i đã vi t thay Lê L i nh c đ n tình tr ng ng i dân trong c n qu c bi n: “Vì h H chính s phi n hà, đ trong n c nhân dân oán b n. Quân cu ng Minh đã th a c t ng c, b n gian tà còn bán n c c u vinh. N ng dân đen trên ng n l a hung tàn, vùi con đ xu ng d i h m tai v .” [11]

m t đ n khác c a bài h ch này, Nguy n Tr i ca t ng tinh th n th ng yêu gi a t ng sĩ, ba quân t t c đ u xu t thân t qu n chúng nhân dân: “Múa đ u g y, ng n c ph p ph i, ngóng v n ngh b n cỡi đ n h . M t c quân, chén r u ng t ngào, kh p t ng sĩ m t lòng ph t .” [12]

Trong tr n ra B c phá gi c Thanh năm K D u (1789), Quang Trung sau khi quét s ch gi c Thanh, đã b t đ c t m t-d c a vua Càn-Long, th y đ c ý đ lâu dài c a Trung Hoa, nên đ m t-d đó b o v i Ngô Thì Nh m r ng: “Ta xem t chi u c a vua nhà Thanh ch ng qua cũng mu n m n t ng đ l y n c ta đó thôi. Nay đã b ta đánh thua m t tr n, t t là l y làm x u h , ch c không ch u y n. Hai n c mà đánh nhau thì ch kh dân. V y nên dùng l i nói khéo, đ khi n cho kh i s b nh đao; vi c y nh nhà ng i ch tr ng cho m i đ c.” [13]

Đ c đ n văn này m i th y s khôn ngoan c a ng i c m quy n, bi t ng x trong hoàn c nh chính tr ph c t p.

Ý th c chính tr đ i th i phong ki n ch c h n mang đ m đ ã nh h ng c a M nh T khi ông nói r ng: “Dân vi quý, xã t c th chi, quân vi khinh”, đã truy n đ t chân lý đó v sau cho đ n đ u th k XX v n có ng i vi t trong tác ph m Diên L c Qu n Công Đ i S Ký nh ng câu nh sau:

“V l i dân m i là cái g c c a n c, g c v ng thì n c yên, v y n c tr v n l y vi c đ c dân làm g c, sai khi n dân đ ng lúc thì dân yên n v i cái sinh thú c a h . Dân có c ch s yên v i ngh nghi p c a mình, đã yên l i vui t đ u m i bi t đ n cái n đ c c a qu c gia, thân m i ng i trên mà ch t vì ng i l n c a mình, cho đ u có b k ngoài đ đ cũng không b chao đ o vì bên ngoài; ho c l y cái không th thay đ i làm đ u đ a c y mà ch ng ph i lo l ng gì c thì cái đó t c là dân v y.” [14]

Ng i dân Vi t Nam quê mùa, ch n ch t nh ng cũng có lúc đã bày t s c m nh c a mình qua câu nói: “Quan có c n nh ng dân ch a v i, quan có v i quan l i quan đi.” - L ch s cũng xác quy t: “Đ trăm l n không dân cũng ch u, khó trăm l n dân li u cũng xong.”

G n đ c kh i trong m t s t li u đ n ra trên đây đ th y r ng dù đ c đ n đ c b i các b c vua quan th i phong ki n hay b i hàng ngũ t ng l p văn thân nho sĩ, qu n chúng nhân dân v n là đ ng l c chính c a bánh xe l ch s và là nhân t tích c c xây đ ng đ t n c. B dân, xa l i dân, th m chí tr l i đ n áp dân chính là gi chân đ p vào mũi chông đ ng ng c, là t đ n h chôn mình.

Cách đây h n hai nghìn năm, M nh T đã nói: “Vua coi dân nh tay chân, thì dân coi vua nh lòng ru t. Vua coi dân nh c rác thì dân coi vua nh k thù.” - V á thánh c a Kh ng giáo này còn nói m t câu khác nh là l i c nh cáo b n đ c tài: “M t khi dân không s ch t thì đ ng l y cái ch t đ a dân.”

C T ng Th ng Ngô Đình Di m có nói m t câu r t th c t , nói lên t m lòng th ng dân c a mình: “Không có gì quý h n n i c m c a ng i dân”.

Ngày 3-10-2010, Ôn Gia B o, Th T ng Trung Qu c đã nói v i ký gi Fareed Zakaria qua m t cu c ph ng v n: “Chính nhân dân và s c m nh c a nhân dân s quy t đ nh t ng lai c a qu c gia này và l ch s . Không ai có th ng n c n n i c v ng và ý chí c a nhân dân.”

V i lu n đ i u r t b p b m m dân, trong m t bài báo có tên Dân v n ký d i bút danh X.Y.Z., đ c đ ng l i trên Nh t báo Nhân Dân s 20132, ra ngày 15-10-1949), H Chí Minh vi t r ng: “Bao nhiêu l i ích đ u vì dân. Bao nhiêu quy n h n đ u c a dân. Công vi c đ i m i, xây d ng là trách nhi m c a dân. S nghi p kháng chi n, ki n qu c là công vi c c a dân...” (trích báo S Th t ngày 15-10-1949).

Ng i C ng s n TQ hay VN nói v y nh ng th c t h hành đ ng cách khác. H coi dân là “kh u thù” nh l i nói c a M nh T .

2.- Ch nghĩa Dân T c Sinh T n: thách đ và đ p ng c n thi t cho tình hình đ t n i hi n t i.

M t s gia n i ti ng ng i Anh, Arnold J. Toynbee trong b s “The Study of History” g m 12 pho xu t b n Lu n-đôn và N u- c t năm 1934 đ n 1961 và đã đ c D.C. Somervell tóm l c đ i nhan đ “History, an essay of interpretation” đã đ a ra nh n đ nh r ng: “S phát tri n hay suy đ i c a các n n văn minh b chi ph i b i m t đ nh lu t, đ nh lu t challenge và response, t c là s đ p ng tr c nh ng thách đ do môi tr ng thiên nhiên hay xã h i đ a đ n. Có ti n b là nh m t s thách đ gây nên m t đ p ng thành công; s đ p ng này l i t o nên m t thách đ m i mà c n ph i tìm m t đ p ng th a đáng khác...” [15] - N n văn minh c a m t xã h i cũng gi ng cu c s ng c a m t con ng i nghĩa là cũng có nh ng giai đ o n l n lên, phát tri n, tr ng thành r i h y di t. Văn minh c a xã h i là ph n ánh c m th c c a con ng i qua nhi u ph ng di n.

Trong m t qu c gia, các t ch c chính tr (chính đ ng) cũng đ c xem nh nh ng thành t c a n n văn minh xã h i nên đ nh lu t thách đ và đ p ng n u đã đ m l i l i gi i đ p v s t n t i hay bi n m t c a m t n n văn minh thì cũng có th gi i thích lý do t n t i hay di t vong c a m t chính đ ng trong qu c gia th hi n qua ch nghĩa mình theo đ i. V ch ng sinh ho t c a chính đ ng là gì n u không ph i là n l c chung c a m t t p th h ng v các m c tiêu tranh đ u trong m t giai đ o n l ch s nào đó. Các ch thuy t chính tr c a m t vài chính đ ng qu c gia k c u còn t n t i h i ngo i hay trong n c nh Đ i Vi t hay Vi t Qu c có đ p ng đ c nh ng thách đ cam go c a đ t n i hay không?

Ch thuy t Dân T c Sinh T n đ c thai nghén t năm 1936 và công b năm 1939 vào m t th i đ i m mà cái tên Vi t Nam đã b xóa trên b n đ Đông D ng và ch còn có tên là X Đông Pháp.

Trong b n Tuyên Ngôn Đ i Vi t Qu c Dân Đ ng năm 1939 có v ch rõ r ng: “Ch có ta m i th c s vì s s ng còn, vì h nh phúc c a ta mà thôi. l i vào ng i, tin vào ng i là đ t nhau

vào con đ ng di t vong.” [16] - Đây là m t nguyên lý tuy t đ i trong ng x mà b t k th i đ i nào, b t c không gian nào cũng đ u đ c tuân theo. Không ai lo cho s s ng còn c a ta cho b ng chính b n thân ta. Không ai tìm ki m h nh phúc cho ta n u mình không t tìm l y. Khi m ng s ng c a m t con ng i b đe d a, khi v n m nh c a m t dân t c b th thách thì con ng i đó, dân t c đó ph i t đ u tranh đ kh i b đe d a, ph i t tìm ki m con đ ng ra kh i cu c th thách.

Năm 1558, tr c âm m u đe d a thanh toán c a anh r là Tr nh Ki m, Nguy n Hoàng đã cho ng i ra H i D ng v n k Nguy n B nh Khiêm và c Tr ng Tr n đã ch cho Nguy n Hoàng m t con đ ng đ s ng còn đó là “Hoành S n nh t đái v n đ i dung thân”. Nguy n Hoàng đã quy t tâm tìm vào Đàng Trong đ xây đ ng cho mình m t s nghi p vĩ đ i không ai sánh đ c trong l ch s .

Châm ngôn c a ph ng Tây có câu: “Anh hãy t giúp mình đi r i Tr i s giúp sau” (Aide-toi, le Ciel t'aidera) và t t ng này có kh năng đánh đ tính i hay thói quen đ a c y vào ng i khác khi n cho con ng i m t sáng ki n cá nhân và vì v y m t luôn c ý th c t do hành đ ng hay x trí công vi c.

Nói đ n tính i i vào ng i hay tin vào ng i th t ra cũng bao hàm nhi u lãnh v c thí d ti n b c, t t ng, sáng ki n v.v...

V ti n b c, tính i hay mách khỏe khai thác v n là s tr ng c a Nguy n Ái Qu c trong nh ng năm c a th p niên 20 th k tr c khi ông nh n ti n l ng c a Đ ng C ng S n Pháp, và khi tr thành nhân viên c a Đ Tam Qu c T làm vi c cho Đ ng Ph ng B c a Liên Xô ho t đ ng t i Trung Qu c.

Trong bài vi t có tên “Cái đúng và cái gi đ i” v chuy n H Chí Minh đ ng trong tác ph m H Chí Minh, S th t v Thân th & S Nghi p, tác gi Tôn Th t Thi n cho bi t trong chuy n đi t Pháp qua M c T Khoa năm 1923, H Chí Minh “đã nh n c a đ ng C ng S n Pháp 1.000 quan đ chi phí. Vào th i đó là m t s ti n l n (m t sinh viên có th s ng trong năm tháng. Đ c nó i càng tr nên l n h n vì l m phát nh y v t hoành hành n c này.” [17]

Trong tác ph m “H Chí Minh t i Trung Qu c”, nhà s h c T ng Vĩnh Kính cho bi t s tài tr c a C ng S n Qu c T v i H Chí Minh nh sau: “R i đ n tháng 10 năm y (t c năm 1930), trong đ i h i đ i bi u k l đ c c hành t i H ng C ng, tên đ ng l i đ c đ i thành Đ ng C ng S n Đông D ng. C s t ng b đ c đ i v qu c n i. Bí th đ u tiên c a đ ng là Tr n Phú (bí danh Lí Quí), ng i đã t ng đ c hu n luy n Nga. Tháng 4, 1931, Tr n Phú b nhà đ ng cu c Pháp-Vi t b t t i Sài Gòn, và đã ch t trong tù. Lúc này, đ ng y m i chính th c gia nh p C ng S n Qu c T, m i tháng nh n đ c c 5.000 quan Pháp (t ng đ ng 1.250 M kim) ti n tr c p.” [18] - Nh n ti n c a đ ng C ng s n Pháp, ngân kho n c a đ ng C ng s n Liên Xô t c ph i làm vi c cho các t ch c này. H H có ph ng ti n sinh s ng và đi n i này n i khác mà không ph i lo toan v sinh k nên tr thành công c c a CS Pháp hay M c T Khoa trong khi các nhà cách m ng Vi t Nam nh c Phan B i Châu, Phan Chu Trinh, Nguy n H i Th n, Đ ng T Kính, các thanh niên trong t ch c Tâm Tâm Xã v.v... ph i lao đao v t v m i s ng đ c.

Vᄁ tᄁ tᄁng, Hᄁ Chí Minh cũng hoàn toàn ᄁᄁ vào Quᄁc Tᄁ Cᄁng Sᄁn. Trong Đᄁi Hᄁi 2 đᄁng CSVN tᄁ chᄁc vào tháng 2 năm 1951 tᄁi Tuyên Quang vᄁi đᄁng danh mᄁi là đᄁng Lao Đᄁng Viᄁt Nam, Hᄁ chí Minh tuyên bᄁ: “Vᄁ lý luᄁn, đᄁng Lao Đᄁng Viᄁt Nam theo chᄁ nghĩa Mác-Lênin... ᄁy tᄁ tᄁng Mao Trᄁch Đông làm kim chᄁ nam.” - Ông Hᄁ đã nhiᄁu ᄁn tuyên bᄁ vᄁi mᄁi ngᄁᄁi rᄁng: “Không, tôi không có tᄁ tᄁng nào ngoài chᄁ nghĩa Mác-Lênin.” - Vì tin tᄁng các nhà lãnh đᄁo Liên Xô, Trung Quᄁc mᄁt cách cuᄁng tín, không dám đᄁa ra mᄁt ᄁi phᄁ phán nào, tᄁ đᄁ mᄁt tính sáng tᄁo, thui chᄁt tᄁ duy, hᄁ Hᄁ tᄁng nói: “Ai đᄁ thì có thᄁ sai, chᄁ các đᄁng chí Stalin và Mao Trᄁch Đông thì không thᄁ nào sai ᄁm đᄁc.”

Vᄁ phᄁng thᄁc hành đᄁng, tᄁ chᄁc và kinh nghiᄁm, Hᄁ Chí Minh vay mᄁn hoàn toàn cᄁa Quᄁc tᄁ vô sᄁn, bᄁt chᄁp các hᄁ quᄁ tại hᄁi cho dân tᄁc và đᄁt nᄁᄁc thᄁ đᄁ viᄁc cᄁᄁp chính quyᄁn năm 1945 và thanh toán các tᄁ chᄁc chính trᄁ đᄁi ᄁp, cuᄁc cᄁi cách ruᄁng đᄁt 1953-56, bᄁ tù các thành phᄁn dân, quân, cán, chính VNCH năm 1975, loᄁi trᄁ MTGPMN, tiêu diᄁt và đàn áp các tôn giáo v.v...

Bᄁng mᄁt cái nhìn khái quát, chᄁ nghĩa Dân Tᄁc Sinh Tᄁn có thᄁ đᄁᄁc biᄁu trᄁng qua mᄁt tam đᄁn luᄁn nhᄁ sau :

- 1.- Muᄁn sᄁng còn phᄁi tranh đᄁu.
- 2.- Muᄁn tranh đᄁu phᄁi có sᄁc mᄁnh.
- 3.- Muᄁn có sᄁc mᄁnh phᄁi đoàn kᄁt.

Vᄁi nhᄁng quan đᄁm dung đᄁ đᄁ, chᄁ nghĩa Dân Tᄁc Sinh Tᄁn đᄁa ra tiêu đᄁ thᄁ nhᄁt cᄁa tam đᄁn luᄁn, đᄁ là “Muᄁn sᄁng còn phᄁi tranh đᄁu” bᄁi vì trᄁng đᄁi là mᄁt cuᄁc tranh đᄁu hay rõ hᄁn “Sᄁng là tranh đᄁu” (Vivre c’est lutter). Có tranh đᄁu thì cuᄁc sᄁng mᄁi có ý nghĩa. Tiᄁn bᄁc do mình làm ra, do đᄁu óc hoᄁc tay chân mang ᄁi chᄁc chᄁn có giá trᄁ hᄁn tiᄁn bᄁc bᄁt ngᄁ nhᄁt đᄁᄁc, tham nhᄁng, ăn cᄁp hay xin xᄁ ngᄁᄁi khác. Tranh đᄁu đᄁ vᄁᄁt lên tính ᄁᄁi, ᄁᄁi biᄁng, sân si, là mᄁt hành đᄁng tᄁ giác, là hành vi vᄁᄁt lên cái tôi nᄁng nᄁ, đᄁ đᄁn vì cᄁnh phᄁ trᄁm cᄁa ᄁi danh. “Miᄁng đᄁi thì đᄁu gᄁi phᄁi bò”, “tay làm hàm nhai” là nhᄁng câu nói mang tính thᄁc tᄁ nhᄁng rᄁt Viᄁt Nam ᄁi cũng rᄁt gᄁn vᄁi chᄁ nghĩa thᄁc tiᄁn Mᄁ (pragmatism). Sinh tᄁn tᄁc là sᄁng và còn, sinh hoᄁt và tᄁn tᄁi.

Vᄁi tiêu đᄁ “muᄁn tranh đᄁu phᄁi có sᄁc mᄁnh”, chᄁ nghĩa đᄁa ta đᄁn nᄁi dung thᄁ hai cᄁa tam đᄁn luᄁn mà ý nghĩa cᄁt lõi nᄁm trong hai chᄁ sᄁc mᄁnh. Theo triᄁt lý nhᄁ nguyên, dĩ nhiên ai cũng biᄁt con ngᄁᄁi gᄁm có xác và hᄁn thì sᄁc mᄁnh cũng bao hàm hai thᄁ loᄁi vᄁt chᄁt và tinh thᄁn. Sᄁc mᄁnh cᄁa tᄁ tᄁng, ngᄁi bút chᄁc chᄁn phᄁi khác vᄁi sᄁc mᄁnh cᄁa cái cuᄁc hay bᄁp cày.

Chᄁng tham ruᄁng cᄁ ao liᄁn,
Tham vì cái bút, cái nghiᄁn anh đᄁ.

Các phᄁm trᄁt chᄁc vᄁ trong triᄁu đình phong kiᄁn ngày xᄁa cũng khiᄁn ngᄁᄁi ta làm cuᄁc so sánh giᄁa văn quan và võ tᄁng tᄁng trᄁng cho hai lĩnh vᄁc cᄁa cuᄁc sᄁng;

Quan văn tᄁ phᄁm đã sang,
Quan võ nhᄁ phᄁm phᄁi mang gᄁᄁm hᄁu.

B i v y, có cách bi t là có ghen ghét, t hi m:

Trâu bu c thì ghét trâu ăn,

Quan võ thì ghét quan văn dài qu n.

Nh ng Mao Tr ch Đông l i có m t câu nói h t s c tàn nh n phũ phàng: “Trí th c không b ng c c phân.”, sau khi phong trào “Bách hoa giai phóng, bách gia t minh.” kêu g i t ng l p trí th c Trung Qu c góp ý v i nhà n c đ ng b d p tan. [19] Tuy v y, cũng có ng i đ a ra quan đi m: “Ngòi bút m nh h n l i g m” hay là “S c m nh c a m t ngòi bút có khi còn h n c m t s đoàn.”

Câu nói c a Tây ph ng ngày x a “M t tinh th n minh m n trong m t thân xác trắng ki n” (Mens sana in corpora sano) nói lên khuôn m u c a m t con ng i m nh m , v ng vàng. T cá nhân đ n t p th , t gia đình đ n xã h i, y u t s c m nh luôn luôn là đi u ki n c n thi t cho m i sinh ho t nh t là trong lãnh v c r ng l n là dân t c, qu c gia. T c ng Vi t Nam có câu: “Có c ng m i đ ng đ u gió” hay câu ca dao: “N c lã mà v nên h , Tay không mà n i c đ m i ngoan” đ khen nh ng ng i có b n lãnh xây đ ng nên s nghi p t tay không.

Ti p theo, tiêu đ “mu n có s c m nh ph i đoàn k t” trong tam đo n lu n c a ch nghĩa nêu ra m t yêu c u cao đ , m t đi u ki n t i c n mà m t câu t c dao pháp lý c a ti ng La Tinh nói r ng: “không có cái này thì không có cái kia ” (sine qua non).

M t cây làm ch ng nên non,
Ba cây ch m l i nên hòn núi cao.

Ng i M có câu: “United we stand” (H p qu n chúng ta m i đ ng v ng đ c). L ch s n c ta có bi t bao tr ng h p minh ch ng s c đoàn k t c a toàn dân đem l i chi n th ng cho đ t n c mà ph n trên chúng ta đã đ n ra. Câu chuy n bó đũa trong c tích Vi t Nam là t ng tr ng cho tinh th n đoàn k t không ai phá v đ c, r t c th mà ai cũng bi t. Chính sách “chia đ tr ” (divide ut regnes) th ng đ c các nhà c m quy n trên th gi i áp đ ng trong th thu t cai tr , b ng ch ng là th c dân Pháp tr c đây đã chia VN làm ba k , m i k có m t chính sách cai tr riêng. Tuy bi t r ng có đoàn k t, có h p qu n m i có s c m nh, m i có d i dào kh năng đ th c hi n m t công tác nào đó nh ch ng l i m t cu c xâm lăng ch ng h n nh ng không ph i là m t vi c đ làm và ai cũng mau m n nghe theo. Thu sinh th i, Đ ng Tr ng Tr ng T Anh t ng nói: “Đoàn k t khó l m, nh ng không có đoàn k t thì khó lòng có th đánh l i đ c C ng S n.” [20]

Vào th i đi m năm 1936 là lúc ch đ th c dân Pháp còn trông ách đô h trên toàn lãnh th Đông D ng, b n Tuyên Ngôn 1939 đã đ a ra đ c đ ng l i đ u tranh mà tính cách h u đ ng c a nó đ n nay cũng th y còn có th th c thi đ c nh sau: “Hi n th i v n đ c p bách mà chúng ta ph i gi i quy t ngay là s gi i phóng cho dân t c ta c v m t hình th c l n tinh th n cái ách ngo i t c đè nén. Mu n đ n đích, chúng ta không th noi theo con đ ng nào khác là làm cho phát tri n đ n c c đ cái tinh th n qu c gia s n có r sâu c i ch c i trong thâm tâm m i ng i.”

Gi i phóng dân t c v m t hình th c, nh b n Tuyên Ngôn v ch ra, đó là gi i phóng kh i ch đ th c dân Pháp ngày x a mà ngày nay là lo i tr nh ng thành ph n trong đ ng và nhà n c

CSVN theo TQ, làm tay sai cho TQ, s n sàng cúi đ u tr c ngo i bang.

Gi i phóng dân t c v m t tinh th n, nh b n Tuyên Ngôn v ch ra, đó là gi i phóng toàn b đ i s ng xã h i, văn hóa VN kh i n n văn hóa Trung C ng, m t n n văn hóa tàn đ c đã thay đ i n i dung k t khi đ ng CSTQ c a Mao Tr ch Đông lên c m quy n t i Hoa L c năm 1949 cho đ n th i đ i c a t p đoàn H C m Đào – Ôn gia B o hi n nay, m t n n văn hóa coi đ ng bào, đ ng lo i nh súc v t, b i vì h Mao đã t ng là th ph m gi t ch t h n 70 tri u đ ng bào c a y trong m y ch c năm Mao c m quy n TQ không chút xót th ng.

Ch Nghĩa DTST không ph i là m t ch nghĩa Dân T c c c đoàn nh tr ng h p Vi t Nam v i Lê Du n sau ngày 30-7-1975. Nhà nghiên c u Thân T Long đã phân tích: “Sau khi chi n tranh ch ng M c u n c th ng l i, lòng t tin dân t c c a Vi t Nam ti p t c đ c tăng c ng, tinh th n dân t c ch nghĩa càng dâng cao. R t cu c thì m t n c nh và y u châu Á đã đánh b i n c M – c ng qu c s m t trên th gi i. Đi u đó cũng khi n cho t p đoàn th ng tr Vi t Nam b t đ u phát tr ng đ u óc, t kiêu t đ i, b t đ u đi đ n c c đoàn. Lê Du n dù làm T ng Bí Th đ ng C ng s n Vi t Nam nh ng trên th c t l i là m t nhà dân t c ch nghĩa c c đoàn. Ông ta ch u nh h ng sâu s c t truy n th ng không ng ng m r ng biên gi i lãnh th c a các v ng tri u phong ki n Vi t Nam l i k th a “y bát” Liên bang Đông D ng mà nhà c m quy n th c dân Pháp xây đ ng tr c đó, nên v đ i ngo i đã đ y m nh ch nghĩa khu ch tr ng dân t c Đ i Vi t, mang d ã tâm khu ch tr ng đ i v i các n c Campuchia, Thái Lan, Lào, Trung Qu c.” [21]

Ngoài ra các đ nh lu t c a ch nghĩa DTST nh c nh tranh sinh t n và h t ng sinh t n cùng xu h ng bi n c i có kh năng đ a ra nh ng đáp ng thích đáng tr c nh ng thách đ c a tình hình đ t n c hi n t i thí d tr c s c ép c a ngo i bang thì đ a vào s c m nh c a toàn dân đ làm m t đ i tr ng (contre-poids) ph n ng l i (C nh tranh sinh t n), liên k t các th l c đ ng mình bên ngoài đ hóa gi i s c ép c a đ i ph ng (H t ng sinh t n). Xu h ng bi n c i c a ch nghĩa DTST là m t kho vô t n các k ho ch g m chi n l c, chi n thu t nh m ng phó trong m i hoàn c nh đ vô hi u hóa các chiêu th c chính tr , quân s , kinh t c a k thù. V n đ quan tr ng là nh ng ng i th c thi ch nghĩa có t m lòng chân th c v i qu c gia hay không.

L i k t

Trong bài th Ng i Không Ch t vi t v Đ ng Tr ng Tr ng T Anh năm 1950, nhà th Đ ng Ph ng Nguy n Ng c Huy đã cô đ ng l i m i tâm c m c a mình v tác gi ch nghĩa DTST qua m t đôi dòng xin trích l i xin làm k t t c a bài vi t này nh sau:

K t lúc c non sông Đ i Vi t
Đ m chìm trong khói l a ng p l ng tr i
Vì bàn tay đ m máu c a lũ ng i
Vô t -qu c và c a loài xâm-l c
Anh đã v i bằng mình lên phía tr c
Đ đàn em ch m ch p b c l n theo.
Bóng dáng Anh b ng khu t d i s ng chi u
Và m t hút, không còn ai đ c th y;
Nh ng đ ng l i Anh đi còn l i đ y,

B n chúng tôi theo mãi quy t không lùi
Vì trong tim, trong cân-não chúng tôi,
Cây “Sinh-t n” đã đâm ch i n y nhánh
Tung nh ng h t gi ng đ y m m s ng m nh
Gieo kh p n i trên d i n c non này.
Đ i Anh đang s ng v i chúng tôi đây,
Nó s s ng v i l p ng i s t i. [22]

Nguy n Đ c Cung

Philadelphia ngày 14-10-2010

• (Bài nói chuy n trong bu i ra m t tác ph m S ng Còn V i Dân T c, tác gi Hà Thúc Ký (1920-2008) do Đ i Vi t Cách M ng Đ ng và Đ ng Tân Đ i Vi t t ch c t i Houston, Texas, Hoa K ngày 31-10-2010).

CHÚ THÍCH:

- 1.- Hà Thúc Ký, S ng Còn V i Dân T c, Ph ng Nghi n hành 2009, trang 369.
- 2.- Đ i Vi t S Ký Toàn Th , T p I, Nxb. Khoa H c Xã H i, 1998, trang 241.
- 3.- Đ i Vi t S Ký Toàn Th , quy n III, t 1 b, b n d ch c a Vi n Khoa H c Xã H i Vi t Nam, Nxb. Khoa H c Xã H i, Hà N i 1998, trang 270.
- 4.- Đ i Vi t S Ký Toàn Th , Sdd, trang 276.
- 5.- Toàn Th , Sdd; L Giang, Nh ng bí n đằng sau các cu c thánh chi n t i Vi t Nam, 1994, trang 54.
- 6.- Toàn th , q.5, t. 44a; Hà Văn T n & Ph m Th Tâm, Cu c kháng chi n ch ng xâm l c Nguyên Mông th k XIII, Nxb. Quân Đ i Nhân Dân, Hà N i 2003, trang 197.
- 7.- Tr n Tr ng Kim, Vi t Nam S L c, Nxb. Tân Vi t, b n in l n th b y, Sài Gòn, 1964, trang 161.
- 8.- Qu c s quán tri u Nguy n, Khâm Đ nh Vi t S Thông Giám C ng M c, T p m t, Nxb. Giáo D c, 1998, trang 709.
- 9.- C ng M c, Sdd, trang 723.
- 10.- Tr n Tr ng Kim, Sdd, trang 210.
- 11.- Tr n Tr ng Kim, Sdd, trang 229.
- 12.- Tr n tr ng Kim, Sdd, trang 230.
- 13.- Tr n Tr ng Kim, Sdd, trang 375.
- 14.- Nguy n Đ c Cung, Diên-L c Qu n-Công Nguy n Thân, Nxb. Nh t-L , 2002, trang 8.
- 15.- Nguy n Th Anh, Nh p môn ph ng pháp s h c, Sài Gòn 1974, trang 18.
- 16.- Tuyên Ngôn Đ i Vi t Qu c Dân Đ ng 1939, b n in t i Hoa K tháng 11-1985, trang 12.
- 17.- Nhi u tác gi , H Chí Minh, S th t v Thân th & S nghi p, Nxb. Nam Á [Sudasie], Paris, 1990, trang 62
- 18.- T ng Vĩnh Kính, H Chí Minh t i Trung Qu c, (nguyên b n có tên Nh t cá Vi t Nam dân t c ch nghĩa đích ng y trang gi), Th ng Huy n d ch, Nxb. Văn Ngh , 1999, trang 110.
- 19.- Ngô Vĩnh Long, Đàn áp đ n đ nh và phát tri n: Mô hình Trung Qu c, Báo đ i n t Th i Đ i M i, s 16, Tháng 7/2009.
- 20.- Bùi Di m, G ng tìm l ch s , C s xu t b n Ph m Quang Khai, 2000, trang 142.
- 21.- Thân T Long, Qua đ i n bi n c a ch nghĩa dân t c c n đ i Vi t Nam đ n nay, nhìn nh n tác đ ng hai chi u c a ch nghĩa dân t c, H ng Tu n d ch, Báo đ i n t Talawas, s mùa Thu

2009, chuyên đ  “Bao nhi u ch  nghĩa d n tộc l  đ ?”

22.- Đ ng Ph  ng, Thi t p H n Vi t, t c gi  xuất b n, b n in   h i ngo i, do GS. Ho i S n Ung Ngọc Nghĩa cung cấp.